

VINERI • 9 NOIEMBRIE 2007 • ANUL LVII NR. 45

FOAIA

FONDAT ÎN 1951

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

*„Puterea focului”, expoziția care a făcut turul Europei
Cinstirea eroilor români, mutați la cele eterne
Un muzeu cât un sat românesc*

CALENDAR ORTODOX

- 12 noiembrie, luni – Sf. Ioan cel Milostiv, Patriarhul Alexandriei; Cuv. Nil Pustnicul
13 noiembrie, marți – † Sf. Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului; Cuv. Damaschin (*Lăsatul secului pentru Postul Crăciunului*)
14 noiembrie, miercuri – † Sf. Apostol Filip; Sf. Grigorie Palama (*Începutul Postului Crăciunului*)
15 noiembrie, joi – † Sf. Cuvios Paisie de la Neamț; Sf. Mucenici și Mărturisitori: Gurie, Samona și Aviv
16 noiembrie, vineri – † Sf. Apostol și Evanghelist Matei
17 noiembrie, sâmbătă – Sf. Grigorie Taumaturgul; Cuv. Lazăr Zugravul și Zaharia
18 noiembrie, duminică – Duminică a 26 a după Rusalii; (*Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina*)

AGENDĂ

- 12 noiembrie**
1862 – s-a născut omul politic Vasile Goldiș.
1960 – s-a născut celebra gimnastă Nadia Comăneci.
- 13 noiembrie**
1909 – s-a născut, la Slatina, scriitorul și dramaturgul de origine română Eugen Ionescu.
- 14 noiembrie**
1710 – Dimitrie Cantemir a fost înscăunat ca domnitor al Moldovei.
- 15 noiembrie**
1868 – s-a născut biologul Emil Racoviță.
1875 – s-a născut Anna de Noilles, născută Brâncoveanu, scriitoare franceză de origine română.
- 16 noiembrie**
1816 – s-a născut, la Bistrița, poetul, traducătorul și eseistul Andrei Mureșanu. Este autorul poeziei „Un răsunet”, cunoscută sub numele de „Deșteaptă-te române!”.
- 17 noiembrie**
1917 – s-a stins din viață sculptorul francez Auguste Rodin, creatorul cunoscutelor sculpturi „Gânditorul”, „Catedrala” și „Sărutul”.
1944 – a încetat din viață poeta Magda Isanos, exponentă a liricii feminine românești.
1989 – au avut loc manifestațiile studențești de la Praga, care au marcat începutul „Revoluției de catifea”.
- 18 noiembrie**
1922 – a murit scriitorul francez Marcel Proust, autorul romanului „În căutarea timpului pierdut”.

Citatul
săptămânii

„Fără îndoială, e un drept al omului d-a cădea la aceeași învoială cu mai mulți, d-a se sfătui, d-a își arunca greutatea gândului său în opiniunea publică, d-aș spune cu viul grai dorul ce-l arde și ideea ce-l muncește pentru binele obștii...”

Barbu Șt. Delavrancea (1858–1918)

Budapesta

Conferință despre
cultura naționalităților

Institutul Cultural Maghiar din Budapesta organizează în ziua de 14 noiembrie o nouă conferință pe tema culturii naționalităților din Ungaria. A doua parte a conferinței intitulată „Minoritate – majoritate – integrare?” va avea loc la sediul Institutului, aflat în Buda, în clădirea Budai Vígadó, piața Corvin nr. 8, cu începere de la ora 10.00.

Conferențarii, reprezentanți ai diferitelor minori-

ități din Ungaria, vor căuta răspunsuri la întrebările următoare: situația culturală actuală a naționalităților, principiile de finanțare a culturilor minoritare, funcționarea instituțiilor culturale ale naționalităților, etc. Temele vor fi: culturalizarea comunităților minoritare, limbă și cultură minoritară, arta și cultura naționalităților, protecția culturilor materiale ale minorităților. E.I.

Sprijin pentru
cercetările
naționalităților

Din fondurile acordate pe anul 2007, de către Ministerul Culturii și al Învățământului, pentru cercetările în domeniul învățământului minoritar din Ungaria, Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria a obținut suma de 500.000 forinți, pentru proiectul „Conștientizarea lim-

bii și cercetarea identității culturale în învățământul românesc din Micherechi, la elevii de ciclul superior”. Centrul de Documentare și Informare al ATRU va dispune de 400.000 forinți, câștigați pe baza proiectului „Comunitățile românești din județul Bichiș în secolele XVIII–XIX”. A.L.B.

Micherechi

Serbare în amintirea
maiestrilor populari

La 24 noiembrie, Casa de Cultură „Gheorghe Du-lău” din Micherechi va organiza o serbare comemorativă în amintirea lui Gheorghe Nistor și Teodor Covaci, cu ocazia împlinirii a douăzeci de ani de la moartea acestor doi renu-

miți păstrători ai artei populare românești. Totodată va fi sărbătorită și Echipa de păstrare a tradițiilor din Micherechi, care anul acesta împlinește 60 de ani de la înființare. Manifestarea va începe la ora 14.00. A.C.Cz.

www.romanul.hu

Scrieți-ne la noile adrese:

foaia@foaia.hu * redactia@foaia.hu

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Puterea focului
(Foto: din arhivă)

Seghedin

Ziua
Națională
a României

Consulatul General al României la Seghedin organizează pe 30 noiembrie un program festiv dedicat Zilei Naționale a României. Manifestarea va începe la ora 17.00, în Biserica ortodoxă sârbească din Seghedin cu un concert de colinde și piese bisericesti, interpretate de Corul Facultății de Teologie din Arad. Serbarea se va încheia cu o recepție, care va avea loc de la ora 18.30, în saloanele Hotelului Forrás din Seghedin. A.C.Cz.

Telefonul redacției:

661463-152

Apel

Biserica Ortodoxă Română din Otlaca-Pustă are nevoie de un ajutor financiar, pentru restaurare (izolare, tencuire, geamuri, etc.). Asociația Culturală „Mihai Purdi” din localitate dispune de fonduri reduse, iar localnicii sunt în majoritate pensionari care nu au posibilitatea de a dona bisericii sume mari. Comunitatea ortodoxă din Otlaca-Pustă solicită sprijinul comunităților ortodoxe din întreaga lume pentru a ajuta biserica strămoșească, a cărei restaurare costă 10.000 de euro. Asociația Culturală „M. Purdi” din Otlaca-Pustă

„Puterea focului”, expoziția care a făcut turul Europei

După un turneu de mai multe zile prin Europa, cu expoziții în Italia, Franța, Spania și Germania, Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București a venit să prezinte și la Jula colecția de artă contemporană românească, intitulată „Puterea focului”. Expoziția a fost găzduită de Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, deschiderea oficială având loc pe 31 octombrie. Vase de ceramică și obiecte din metal au format o combinație de tradițional cu modern, privitorii fiind încantați de ulcioare și farfurii de lut, chipuri și forme din metal împletit, toate acestea primind forma finală prin puterea focului.

Inițiatorul acestui proiect este Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, împreună cu partenerii săi, Fundația Pentru Meșteșuguri și alte organizații din țările gazde. Este vorba despre un proiect european, derulat prin intermediul Ministerului Culturii și Cultelor din România. Expoziția este o parte din finalitatea proiectului care se referă la artele focului și cuprinde doar primele două, cea referitoare la prelucrarea lutului prin realizarea ceramicii și cea referitoare la prelucrarea metalelor.

În ciuda limitărilor la care a fost supusă multă vreme, arta plastică contemporană nu și-a pierdut niciodată modernitatea limbajului sau puterea sugestivă, rămânând însă o artă prea puțin cunoscută mediilor culturale europene. Expoziția „Puterea focului” este tocmai o modalitate complexă de reintegrare a artei plastice contemporane românești în conștiința europeană, ală-

turi de alte manifestări majore, prin care cultura românească se afirmă ca una aparținătoare, din toate punctele de vedere, acestui spațiu geografic, istoric și cultural, care este Europa.

Într-o ambianță plăcută, cu muzică românească, expoziția de la Jula a fost deschisă de Eva Iova, redactor șef al săptămânalului *Foaia românească*, membru în Prezidiul UCRU, și de Aurelia Tudor, muzeograf la Muzeul al Satului din București. La vernisaj au onorat cu prezența și Prea Sfinția Sa Episcopul Siluan, Ioan Fodoreanu, consul general al României la Jula, Ștefan Frățean, consilier principal la Departamentul pentru Minorități din Budapesta, Maria Gyuricska Kalcsó, primărița localității Chitighaz, preoți și profesori, reprezentanți ai instituțiilor românești din Ungaria. Scopul acestei expoziții a fost acela de a aduce arta contemporană românească, bazată însă pe tradiție, în spațiul european. Gheorghe

Gârbovan, Caius Rotaru, Simona Tănă-sescu, Zaharia și Doina Maria Bleda sau Alfred Dimitriu, sunt câteva dintre numele ale căror opere au făcut turul Europei, oprindu-se pentru câteva zile și la Jula (doar până la 3 noiembrie). Vizitatorii expoziției de la Jula au avut ocazia să vadă formele rafinate și rustice, elegante prin însăși simplitatea lor, decorate minimal pentru satisfacerea unor necesități estetice primare a unor căni, farfurii din lut de diverse dimensiuni, ulcioare, etc. Majoritatea obiectelor din metal expuse, cum ar fi sfeșnice, „Dimineți la țărnuț”, „Trofeu”, „Fiul risipitor”, etc. dețin ornamente realizate prin câteva tehnici de lucru de mare finețe. Cele două domenii ale artelor vizuale contemporane prezentate la această expoziție prin ceramică și metal au fost alese deoarece în spațiul geografic românesc ele au o manifestare relativ continuă, începând din preistorie și până în prezent.

Organizarea și aranjarea expoziției de la Jula a avut loc în colaborare cu Muzeul Orășenesc „Corvin János”, iar Aurelia Tudor, coordonatoare expoziției a fost ajutată de artistul plastic Caius Rotaru, însoțit de Iuliana Grumăzescu și Georgiana Onoiu, muzeologi din București. A.L.B.

(Interviu despre expoziție în pagina a 10-a)

EDITORIAL

Rădăcina răului

Alegerile de autoguvernări minoritare din Ungaria nu sunt alegeri libere. Ele au la bază o legislație care permite ca oricine să voteze și oricine să fie votat în rândurile autoguvernărilor minoritare. Nu s-a speriat nimeni de introducerea unor noi elemente la alegerile din 2006, când numai cu sprijinul unei asociații civile (care se declară a minorității) se putea candida. Nici până în ziua de azi nu l-a tras nimeni la răspundere pe acel domn de etnie rromă (țigani) care a înființat la Budapesta o așa-numită „uniune democratică maghiaro-română” în numele căreia a împânzit sectoarele din Capitală cu autoguvernări românești. Înmulțit numărul acestor pseudo-autoguvernări românești cu 640 de mii de forinți pe an, ajungem la suma de mai multe milioane de forinți pe care bugetul statului îl varsă în buzunarele acestor ne-români. Pe hârtie și aceștia figurează ca „reprezentanți” ai românilor din această țară.

În Ungaria, atât Legea Minorităților cât și legile referitoare la alegerile așa-numitelor „autoguvernări”, servesc un singur interes: să arate opiniei publice internaționale cât de mult face Ungaria pentru naționalitățile care trăiesc pe teritoriul ei și, concomitent, să demonstreze (să le dea lecții) autorităților din țările unde trăiesc unguri cum ar trebui să trateze ei minoritatea maghiară. O lecție dată pe spinarea noastră. Șoriciei de laborator, adică minoritățile din Ungaria, se zbat de mult timp între viață și moarte, dar s-au găsit la fiecare minoritate persoane, cu școală puțină și cu obraz gros, care pentru un salariu de jumătate de milion lunar, să strige în gura mare că în Ungaria minoritățile au „autonomie culturală” și „reprezentanțe alese în mod legal”.

Sistemul de autoguvernări minoritare din Ungaria este unul nereprezentativ. Dovezile cele mai clare ale abuzurilor și falsurilor, făcute în numele minorităților, sunt că s-au ținut alegeri în 119 localități unde la ultimul recensământ din 2001 nimeni, sau cel mult trei persoane, s-au declarat a fi membri ai naționalității respective. La fel cum această nereprezentativitate o dovedește și faptul că majoritatea deputaților nu cunosc limba minorității pe care s-au angajat s-o reprezinte. Un abuz și mai mare este egalizarea votului pe localități și nu, așa cum ar fi fost normal, în funcție de numărul celor ce votează. Adică, cu riscul de a ne repeta, o localitate de 3000 de români și alta cu 30 au dreptul la același număr de deputați. Ce-ar zice ungurii dacă Dobrițanul și Otlaca-Pustă ar avea același număr de consilieri locali? Și poate cel mai mare abuz este votul dublu. Adică votezi o dată pentru consiliile locale și mai o dată pentru care minoritate vrei tu, pe baza unei simple declarații. Ce s-ar întâmpla dacă în România oricare cetățean ar putea vota consiliul local din localitatea unde își are domiciliul și după aceea ar putea vota și reprezentanții UDMR. Ar face presa din Ungaria un cataclism mai mare ca după Trianon.

Tocmai din aceste motive este **inacceptabil** ca țările-mamă ale naționalităților conlocuitoare în Ungaria să fie de acord cu acest simulacru și să trateze acest sistem fals și mincinos ca fiind unul legal și reprezentativ sau, mai rău, unul politic. Simplul fapt că reprezentanții țării noastre mamă, România, se așează la aceeași masă de tratative cu conducătorii Autoguvernării Românești pe Țară, despre care și ei știu foarte bine cum au fost aleși, este o perversitate. Responsabilii din România n-ar trebui nici să respire același aer cu acea Autoguvernare Românească pe Țară, care a fost creată prin abuzuri electorale și cu voturi neromânești, darămite să dezbată cu acestea problemele de viitor ale comunității. Numai cu înțelegerea concretă a problemei și cu insistență se vor putea curăța aceste reprezentanțe de elementele străine și dăunătoare. Nu pot exista soluții pentru rezolvarea problemelor minorității române din Ungaria până când răul nu va fi stârpit din rădăcină.

Eva Iova

Pe scurt...

DESCOPERIRE
ARHEOLOGICĂ LA ORADEA

O descoperire arheologică a cercetătorilor din cadrul Institutului de Arheologie din Cluj-Napoca confirmă legenda formării orașului Oradea. „Este vorba de o capelă de dimensiuni mici, sub forma unei rotonde uriașe, care datează de pe la sfârșitul secolului XII, începutul secolului XIII. Are structuri extrem de solide și un pilon de susținere, ceea ce ne face să credem că a existat și un etaj. Pare să fie exact ceea ce documentele vremii arată că ar fi fost: capela-turn în care, odinioară, erau păstrate moaștele Sfântului Ladislau, întemeietorul Oradiei”, informează Mediafax.

DISTINCȚII LITERARE
PENTRU ANA BLANDIANA

Poeta Ana Blandiana a primit două distincții literare internaționale, „Premiul internațional de poezie al orașului Aquila” din Italia, care i-a fost decernat pe 13 octombrie, și premiul sârbesc „Fecioara cu trei mâini”, care i-a fost decernat pe 23 octombrie, la Belgrad. „Premiul internațional de poezie al orașului Aquila” este cea de-a treia distincție italiană obținută de poeta română, după premiul „Camaiores” și premiul „Giuseppe Acerbi”, ca urmare a succesului volumului de versuri „Un tempo gli alberi avevano occhi”, publicat în 2004, la Roma.

PLANUL NOII AUTOSTRĂZI

România, Ungaria și Serbia sunt implicate în proiectul de construire a unei noi autostrăzi ce urmează să facă legătura între cele trei țări, anunță MTI. O secțiune a viitoarei autostrăzi va începe la Smederevo, un oraș sârbesc de la Dunăre, va traversa Banatul și se va termina în Ungaria, într-un punct de graniță comun ce va fi marcat de un obelisc, lângă Seghedin. Proiectul a fost inițiat de o agenție sârbească și s-ar putea extinde și în Slovacia și Polonia.

SCORPIONS LA SIBIU

Formația Scorpions va concerta la Sibiu pentru a sărbători Zilele Ambient, ce se vor desfășura în perioada 9–10 noiembrie. Cei cinci membri ai trupei germane vor susține un recital în Piața Mare. Intrarea la concert este liberă.

Amintirea eroilor la Micherechi

În fiecare an, de 1 noiembrie, cimitirele sunt iluminate de mii de lumânări, iar rudele se roagă pentru cei plecați în lumea cealaltă. De fapt, toată luna noiembrie e dedicată comemorării celor răposați.

În amintirea eroilor români, în ziua de 31 octombrie, la mormintele eroilor din cimitirul vechi din Micherechi s-au adunat reprezentanții primăriei și ai instituțiilor din localitate pentru a depune coroane la mormintele acelor eroi români, care au căzut în cel de-al doilea război mondial. La acest eveniment a fost prezent și consulul general al României la Jula, *Ioan Fodoreanu*. S-au depus coroane și la monumentul eroilor, aflat în fața primăriei, eroi localnici căzuți în cel de-al doilea război mondial, între anii 1941–1945. Acest monument a fost ridicat cu ajutorul familiilor celor căzuți în război. Rudele au adus flori și au

aprins lumânări în memoria celor dragi lor. Preotul paroh *Ioan Bun* a făcut o mică slujbă pentru iertarea păcatelor celor trecuți în veșnicie.

Monumentele au fost invadate de flori, lumânările aprinse odată cu lăsarea serii au creat o atmosferă solemnă în Micherechi.

A.C.Cz.

Pomenirea eroilor români la Dobrițan

În ziua de 1 noiembrie, Consulatul General al României de la Jula a depus coroane de flori la monumentul eroilor români din Dobrițan, aflat în piața Benedek Elek. *Ioan Fodoreanu*, consul general al României la Jula, însoțit de *Ioan Orban*, avocat în Dobrițan, au asistat aici la slujba de pomenire oficiată de Prea Sfinția Sa Episcopul *Siluan*, însoțit de protosinghel *Calinic*, diaconul *Mihail* și singhel *Nicolae*. Monumentul de marmură a fost ridicat în anul 1958 cu sprijinul României, în amintirea eroilor români căzuți pe teritoriul Ungariei în cel de-al doilea război mondial.

A.L.B.

Timișoara,
inundată de vedete

În luna noiembrie, „capitala” Banatului va fi inundată de numeroase vedete, care vor oferi spectacole și concerte publicului interesat.

Miercuri, 7 noiembrie, în sala Capitol, de la ora 19, spectacolul „Cazacii zburători”; luni, 12 noiembrie, de la ora 19, în sala Operei din Timișoara se reia spectacolul „Străini în noapte”, cu *Florin Persic* și *Emilia Popescu*; luni, 19 noiembrie, în sala Operei, de la ora 19, concert *Tudor Gheorghe*; joi, 22 noiembrie, ora 19, sala Capitol, concert *Richard Clayderman*;

vineri, 23 noiembrie, la ora 19, în sala Operei, spectacolul de balet „Frumoasa din Pădurea Adormită”, teatrul coregrafic din Kiev; marți, 27 noiembrie, de la ora 19, la sala Capitol, concert *Ștefan Hrușcă*; 3 decembrie, ora 19, sala Operei din Timișoara, „Străini în noapte”, regia *Radu Beligan* (aceiași spectacol în 4 decembrie, la Arad); 5 decembrie, concert Madrigal la sala Capitol din Timișoara; în aceeași sală, în 11 decembrie va fi Crăciun vienez – concert al Orchestrei Radiodifuziunii din Praga.

E.I.

Încheierea ediției: marți, ora 18.00

Magyar Rádío

Emisiunea
românească
de radio
poate fi ascultată
în direct și pe internet

www.radio.hu

Apoi faceți click pe
MR4

Al XVII-lea simpozion

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria va organiza, în zilele de 24–25 noiembrie, simpozionul anual al cercetătorilor români din această țară. Tradiționala întâlnire, la care vor participa alături de cercetători români din Ungaria și specialiști din România, se va desfășura de această dată în Budapesta, la sediul primăriei sectorului II, piața Mechwart nr. 1.

În prima zi, vor participa cu comunicări următorii cercetători: *Vasile Dobrescu* (Târgu-Mureș); Elitele românești transilvănene și modelele europene ale modernizării; *Victoria Moldovan*, *Ileana Mureșanu*, *Liana Pop* (Cluj); Alinierea românei la CECR: Metodele

„Europe ensemble” și „Autodidact”; *Alexandru Ardelean* (Budapesta): Ideea europeneității; *Cornel Sigmirean* (Târgu-Mureș): Studenții români de la Facultatea de Teologie din Budapesta și societatea „Falba”; *Elena Rodica Colta* (Arad): Preocupările bibliofile ale familiei Mocioni; *Ana Borbély* (Budapesta): Atitudinea față de limba vorbită de românii din Ungaria comparativ cu alte comunități lingvistice; *Emilia Martin* (Jula): Jula, orașul multietnic; *Andrei Milin* (Timișoara): Rituri funerare din zona Margina; *Tiberiu Herdean* (Budapesta): Confesiunea ca mod de construire a sufletului. „Evoluția” Hortensiei-Papadat Bengescu; *Ana*

Hoțopan (Seghedin): Mircea Eliade în limba maghiară; *Maria Berényi* (Budapesta): Activitatea unor femei celebre pentru întărirea ortodoxiei românești din Transilvania și Ungaria secolului al XIX-lea; *Elena Csobai* (Bichișciaba): Comunitatea românească din Bichiș.

În încheierea primei zile, vor fi prezentate cele mai noi publicații ale Institutului de Cercetări, apărute în 2007: Simpozion, Izvorul și Lumina.

Programul zilei de 25 noiembrie va cuprinde vizitarea orașului, „Pe urmele românești la Budapesta” (Pornire de la Hotel Papillon, 1024 Budapest, Rózsahegy u. 3/b).

E.I.

Pe scurt...

MICHERECHI

Biserica ortodoxă din Micherechi, cu hramul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, va serbători hramul bisericii duminică, 11 noiembrie. Slujba arhierească va fi oficiată de Prea Sfinția Sa Episcopul *Siluan*, însoțit de un sobor de preoți.

BICHIȘCIABA

La Casa slovacă din Bichișciaba, în ziua de 15 noiembrie, de la ora 14.00, va avea loc vernisajul expoziției „Cânepa – de la etnologie la ecologie”. Expoziția este organizată de Complexul Muzeal Arad, în colaborare cu Direcțiunea Muzeelor din județul Bichiș.

CHITIGHAZ

Școala generală și grădinița românească din Chitighaz organizează pe 17 noiembrie un bal de binefacere. Biletele de intrare pentru adulți (cu masă) este la prețul de 1300 de forinți, iar biletul de intrare pentru copii (cu masă) 800 de forinți. Biletul de sprijin al balului este de 1000 forinți. Biletele se pot cumpăra la secretariatul școlii românești. Balul de binefacere va începe seara la ora 17.00 și va avea loc la Casa de Cultură din Chitighaz.

OTLACA-PUȘTĂ

Asociația Culturală „Mihai Pădură” din Otlaca organizează, pe 24 noiembrie, „Balul pentru Otlaca-Pustă”, un bal de binefacere care are scopul de a aduna fonduri pentru sat. Balul va începe la ora 18.00. Biletele la bal se pot procura de la *Ana Bocior*, Otlaca-Pustă, str. Kossuth nr. 45, sau la numerele de telefon: 06-30/974-3123 și 06-20/388-7807.

CHITIGHAZ

Parohia ortodoxă din Chitighaz își va serba hramul pe 18 noiembrie. La slujba duminicală, care va începe la ora 9.30, va sluji Prea Sfinția Sa Episcopul *Siluan* și un sobor de preoți. Răspunsurile la Sf. Liturghie vor fi date de corul Parohiei Șega I din Arad. Cu această ocazie, pe peretele bisericii se va dezveli și o placă în memoria lui Gheorghe Ardelean, fost cantor al parohiei timp de 50 de ani.

Așteptăm scrieri pentru Calendarul românesc 2008

Stimați cititori, dragi colaboratori, la fel ca în anii trecuți așteptăm și în aceste săptămâni scrieri pentru calendarul pe anul viitor. Așteptăm să ne trimiteți articole, studii, fotografii care sunt de larg interes și care se potrivesc unei publicații antologice cum este CALENDARUL ROMÂNESC. Așteptăm scrierile Dumneavoastră până pe data de 20 noiembrie a.c., pe adresa Foii. Pentru înlesnirea muncii de redactare ar fi util ca, în limita posibilităților, textele să ajungă la redacție pe dischetă sau pe e-mail: foia@foia.hu.

Ședință de guvern româno-maghiară la Sibiu

În cadrul Ședinței de Guvern Comună România – Ungaria, care va avea loc pe 14 noiembrie, la Sibiu, va fi prezentat spre finanțare un portofoliu de proiecte identificate în cadrul ședinței Grupului de Lucru pe proiecte cu impact strategic din cadrul Programului Operațional de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România 2007–2013. În cadrul pregătirilor, între reprezentanții celor două țări s-au abordat și teme legate de poli urbani de creștere, reabilitarea urbană, cooperarea teritorială și transfrontalieră, etc. Au mai fost purtate discuții cu privire la planul de acțiuni pentru crearea sistemului de certificare a societăților de construcții care să fie compatibil între cele două țări. Discuțiile în vederea pregătirii ședinței comu-

ne de Guvern România – Ungaria s-au purtat la 2 octombrie, la Budapesta.

A.L.B.

Ioan Ruja (1922–2007)

La începutul acestei luni Micherechiul a pierdut o personalitate de seamă, pe profesorul Ioan Ruja care mulți ani a predat la Liceul Nicolae Bălcescu din Jula. S-a născut la 16 februarie 1922, dintr-o familie de țărani. De mic copil a lucrat ca slugă. După terminarea claselor elementare a lucrat ca frizer. Fiind cinci copii în familie nu a avut posibilitatea de a învăța carte. În anul 1948 s-a căsătorit cu Elisabeta Marc și au avut împreună trei copii. A avut o căsnicie fericită și a dus o viață frumoasă trăită în pace și armonie. A trăit cu dorul de a ajunge profesor, a terminat Institutul Pedagogic din Seghedin, secția română-maghiară, iar la

Universitatea Eötvös Loránd din Budapesta a obținut diploma de profesor de maghiară și istorie, și bibliotecar cu rezultate excelente. A predat la școala din Bătania, la Leta Mare, timp de 25 de ani la liceul Ady Endre din Șercad și, înainte de a se retrage de la catedră, câțiva ani la Liceul Românesc din Jula. Valorile pe care le-a prețuit cel mai mult au fost lectura și natura. Ioan Ruja a trecut la cele veșnice la vârsta de 85 de ani. Pe 6 noiembrie, familia, rudele și toți cei care l-au cunoscut l-au petrecut pe ultima cale. Își doarme somnul de veci în cimitirul satului său natal.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească!

Veghea-ți și rugați-vă!

Citind pe paginile Sfintelor Scripturi, Cuvântul lui Dumnezeu ne îndeamnă de nenumărate ori să ne rugăm, și asociat de verbul „a se ruga” găsim verbul „a veghea”. Într-o împrejurare, înainte de a urca pe dealul Golgotei cu crucea în spate, fiind cu ucenicii în grădina Ghetsimani, Domnul Isus i-a îndemnat pe ucenici să stea în veghere, iar El s-a dus puțin mai departe să se roage având în vedere că El știa că se apropie ceasul când va bea din paharul morții fizice. Când Domnul s-a întors la ucenici i-a găsit dormind și le-a spus: „Ce, un ceas n-ați putut să vegheați împreună cu mine!” (Matei 26,40).

Cele două cuvinte – veghere și rugăciune – le găsim de mai multe ori asociate în Cuvântul lui Dumnezeu și în postura de îndemnuri pentru Biserica lui Hristos, provocându-ne să intrăm la practicarea lor. Având în vedere pilda celor zece fecioare, pe care a spus-o Domnul Isus, evocând starea Bisericii înaintea de venirea marelui, cred că noi ca și slujitori ai Bisericii avem responsabilitatea să chemăm frații și surorile la rugăciune, la veghere în ea, cum îi îndemna apostolul Pavel pe cei din Colose (Coloseni 4,2). Rugăciunea și vegherea nu au înlocuitori, chiar dacă în zilele noastre se renunță foarte ușor în biserică, înlocuindu-le cu altele. Noi, cei chemați de Dumnezeu să fim străjeri puși pe ziduri, avem datoria de a reveni mereu la indicațiile pe care ni le-a dat Domnul Isus și apostolii, având în vedere că Biserica adevărată, Mireasa este Biserica care seamănă perfect cu Biserica primară care avea la baza învățaturii ei patru lucruri esențiale prezentate de evanghelistul Luca în cartea Faptelor apostolilor: „*Ei stăruiau în învățătura apostolilor, în legătură frățească în frângerea pâinii și în rugăciuni*”.

De la început și până la sfârșit, Biblia, cartea Cărților, se ocupă de un plan unic – planul lucrărilor lui Dumnezeu cu omenirea. Ca și oameni suntem datori să desprindem firul roșu, care ne duce la mântuire. Domnul Isus spunea: „*Eu sunt calea, adevărul și viața*”. El însuși a fost un model pentru noi, dedicându-se rugăciunii și vegherii. Cuvântul lui Dumnezeu în Evanghelia după Luca (Cap. 21.v. 36 și 37) ne spune: „*Vegheați dar în tot timpul și rugați-vă, ca să aveți putere să scăpați de toate lucrurile acestea, care se vor întâmpla, și stați în picioare înaintea Fiului omului*.”

Ziua, Isus învăța pe norod în Templu, iar noaptea se ducea de o petrecea în muntele care se cheamă muntele Măslinilor.

Având în vedere aceste învățături extraordinare, exprimate de cuvântul Scripturii, urmând exemplul Domnului, am stabilit în Biserica noastră, Biserica Penticostală „Betel” din Micherechi să oferim posibilitatea tuturor celor care vor să se roage o seară specială în care frații de naționalitate română, chiar și maghiară, din Ungaria, România, Austria să stea în veghe. Pe data de 2 noiembrie, a fost o seară deosebită, bucurându-ne de harul lui Dumnezeu. Frații care au slujit au cântat motivații pentru rugăciune legate de problemele actuale cu care se confruntă Biserica Domnului. La final, a fost o rugăciune dedicată special bolnavilor care au cerut să li se facă ungerea cu untdelemn conform Scripturilor și împreună cu fratele păstor *Ghiță Mocanu* și fratele *Marius Magda* din România am făcut și această lucrare cerând numele Domnului peste zecile de bolnavi veniți în față.

Domnul vindecă și azi ca pe vremea Bisericii primare, de aceea laudăm numele Lui.

pastor Viorel Bogdan

Zi de mulțumire la Biserica Penticostală nr. 1

Să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru tot ceea ce avem

În duminica zilei de 28 octombrie, la Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi a fost sărbătorită „Ziua de mulțumire”. Biserica a adus ca simbol de mulțumire legume și fructe ce au fost aranjate frumos în fața anvonului.

Invitații bisericii au fost: pastorul Bisericii Penticostale din Salonta, *Ilie Foltut* și familia *Purda* din localitatea Odorhei. Cuvântul a fost citit din Levetic 23:39–41 și Filipeni 4:11–13. Au slujit Domnului *Sorin Lau-da* și s-au închinat familia *Purda* și tinerii bisericii noastre. După încheierea programului invitații și toți

Dumnezeu pentru că și-a dat singurul Fiul ca noi să fim liberi de păcate și ca prin El, prin Isus Hristos să putem merge înaintea Domnului cu cererile și rugăciunile noastre. Trebuie

acesta este un lucru minunat, pentru că El în afară de faptul că te ascultă, îți și dăruiește ceea ce îi ceri. Este foarte important însă să nu uităm să îi mulțumim și nu doar pentru tot ceea ce este bine sau frumos în viața noastră, ci și pentru ceea ce uneori a fost greu în viață. Doar El ne ține, doar El ne dă putere, doar El ne dă mângâiere pe această cale, pe care mergem. Și pentru aceasta trebuie să fim recunoscători.

Mulțumirea noastră poate fi făcută în multe feluri spre Dumnezeu, dar este foarte important ca ea să fie spusă dintr-o inimă sinceră. Am citit într-o carte că cuvântul mulțumesc ar însemna undeva și te iubesc. Mă rog și doresc ca fiecare om din această lume să poată să spună lui Dumnezeu în fiecare zi un MULȚUMESC..., iar în inima lui să fie „*Te iubesc Doamne pentru tot ceea ce faci în viața mea și pentru tot ceea ce mi-ai dăruit*”.

Tabita Vaida

cei care au fost la această sărbătoare au fost serviți cu prăjituri, special făcute de surorile bisericii, cu cozonaci și ceai cald.

Am învățat multe în această zi și aș dori să le împărtășesc și cu dragii cititori. În primul rând trebuie să fim mulțumitori lui

să mulțumim pentru tot ceea ce avem, chiar dacă avem puțin sau mult. Tot ceea ce se întâmplă cu noi este pentru că El aceasta a plănuțit pentru noi, și chiar și pentru acest lucru trebuie să fim mulțumitori. Fiecare om cere tot timpul ceva de la Dumnezeu și

Lucrează pentru Dumnezeu ACUM cu ceea ce El ți-a dat și nu aștepta împrejurări favorabile sau să obții ceea ce nu ai.

Cum a învățat Hagi Gheorghe să citească

Cuviosul Hagi Gheorghe s-a născut în Kermira din Cezareea Capadociei, în anul 1809, iar înainte de călugărie s-a numit Gavriil. Tatăl lui Gavriil se numea Iordan, iar mama sa Maria Părintii lui Hagi Gheorghe erau bogați și în cele duhovnicești, dar și în averi pământești și făceau multă milostenie săracilor. Mama copiilor, Maria, avea o soră care era monahie și se nume Aschitria. Deoarece Iordan era negustor și mai toată vremea era plecat în călătorii, Maria mergea adeseori cu copiii la mănăstire, la sora sa. Aici a auzit Gavriil multe istorisiri despre pustnici și în inima lui de copil s-a aprins dorința de a se face și el pustnic.

Când Gavriil a mai crescut puțin, a mers la școală, dar n-a putut învăța carte, deși era foarte înțelept. Se vede că a fost rânduiala lui Dumnezeu ca acest copil să învețe carte printr-o minune dumnezeiască. Patru ani a mers la școală micul Gavriil, dar nici măcar nu putea să silabisească. Deoarece părinții săi și dascălul de la școală îl certau, odată a plecat de acasă și s-a dus la niște peșteri. În acel loc era o peșteră în care erau zugrăvite icoane din viața Sfântului Mare Mucenic Gheorghe și aici îi plăcea lui Gavriil să vină de cele mai multe ori. Ajuns la peșteri, postea, se ruga și făcea multe metanii până la pământ. Când îi era foame, mânca din buruienile care creșteau acolo pe munte.

Odată a lipsit de acasă o lună de zile. A vorbit cu pustnicii care locuiau în peșteri și se nevoia și el alături de ei într-o peșteră. În cele din urmă, părinții săi l-au găsit și nu l-au mai certat pentru că nu poate învăța carte.

Într-o zi, mama lui îi spuse cu blândețe:

– Gavriil, copilul meu, mergi la biserică și roagă pe Maica Domnului să te ajute să înveți carte.

În biserică din Kermira se afla o icoană făcătoare

de minuni a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Micul Gavriil, după ce a postit trei zile, făcând și multe metanii până la pământ, a pornit la biserică pentru ca să se roage noaptea și să nu fie văzut de oameni. După ce a ajuns în pridvorul bisericii, a căzut în genunchi și a început să se roage cu lacrimi și s-a închinat de afară, pentru că biserică era încuiată. Gavriil se ruga cu lacrimi și zicea:

– Împărăteasa cerurilor, ajută-mă să învăț carte!

Deodată, ușile bisericii s-au deschis singure, iar în prag a apărut Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care, luându-l pe copil de mână, l-a dus la icoana Domnului Hristos și a zis:

– Fiul meu preaiubit, dăruiește-i micului Gavriil să învețe carte.

Când Maica Domnului a rostit aceste cuvinte, l-a mângâiat pe cap pe Gavriil și l-a binecuvântat. Apoi, i-a zis copilului:

– Gavriil, acum ai învățat carte!

Acestea fiind zise, Maica Domnului a intrat în Sfântul Altar și s-a făcut nevăzută. Gavriil, văzând că nu mai iese din Altar, a mers acolo și, cu toate că

a căutat prin toată biserică, nu a mai putut-o găsi. Apoi a sosit vremea slujbei. Paracliserul a venit primul ca să toace și văzând ușile deschise și pe Gavriil în biserică, s-a înspăimântat și l-a întrebat cu uimire:

– Cum ai ajuns aici?

Gavriil i-a mărturisit amănunțit toate cele care s-au întâmplat. Paracliserul, ca să se încredințeze de adevăr, i-a dat o carte să citească, iar Gavriil a început să citească frumos și clar. Atunci paracliserul i-a zis.

– Într-adevăr, acea Femeie pe care ai văzut-o, nu a fost alta decât Maica Domnului!

Apoi această minune s-a vestit tuturor celor din Kermira și toți îl slăveau pe Dumnezeu și pe Precurata Sa Maică pentru minunea petrecută. După ce a crescut mai mare, Gavriil a plecat în Sfântul Munte și s-a făcut călugăr iscusit.

Pentru ale lui sfinte rugăciuni, Doamne, lisuse Hristoase, miluiește-ne și ne mântuiește și pe noi!

(Din volumul „Cele mai frumoase 153 de istorisiri adunate de la Sfinții Părinți”)

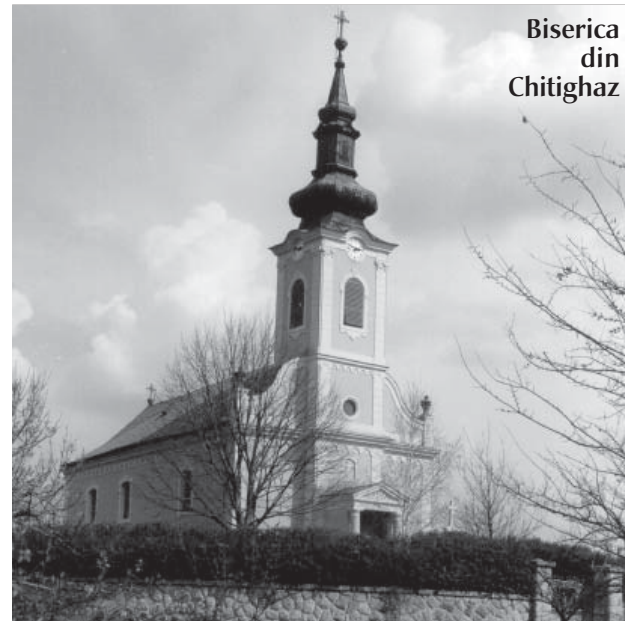
Sărbătorea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil

Creștinii ortodocși se bucură an de an, începând din secolul al XV-lea, pe 8 noiembrie, de o sărbătoare a îngerilor, numită soborul sfinților arhangheli Mihail și Gavriil. După descoperirile Sfintei Scripturi, aflăm că îngerii sunt duhuri slujitoare, prieteni și ocrotitori ai oamenilor și nu se arată în forme văzute, fiind uneori împlinitori ai pedepselor lui Dumnezeu (cum a fost focul peste Sodoma și Gomora), dar, în mod statornic, ei ocrotesc pe cei drepti și vestesc faptele mari ale mântuirii precum Nașterea și Învierea Domnului.

Se spune că, la început, toți îngerii au fost făcuți de Dumnezeu buni, strălucind de frumusețe și de înțelepciune și au fost supuși unor încercări prin care de bună

arhanghelul Mihail, cel care s-a arătat lumii și în chip văzut, după cum ne mărturisește Sfânta Scriptură atât în Vechiul, cât și în Noul Testament.

Împreună cu Arhanghelul Mihail, se sărbătorește și Arhanghelul Gavriil, cel care a vestit neamului omnesc multe binefaceri. În proorocia lui Daniil, Gavriil este numele îngerului tălmăcitor al vedeniei. El arată lui Daniil înțelesul timpului ce urma să fie parcurs până la nașterea lui Hristos, se arată dreptilor Ioachim și Ana spunându-le că din ei se va naște mama lui Mesia, apoi descoperă preotului Zaharia nașterea lui Ioan Înaintemergătorul și Botezătorul Domnului, și tot Gavriil anunță Fecioarei Maria nașterea Mântuitorului.

Biserica
din
Chitighaz

voie să-și dovedească ascultarea. Lucifer, cel mai frumos și înzestrat dintre îngeri, s-a răzvrătit împotriva lui Dumnezeu și, amestecat de mândrie, nu a mai ascultat de El. De aceea, a fost alungat din cer împreună cu ceata lui de îngeri.

Arhanghelul Mihail, păzind ca o slugă credincioasă, văzând cum a căzut vicleanul Lucifer, a adunat toți îngerii și le-a vorbit astfel: „Să luăm aminte ce a pățit cel ce era ca noi: cel ce era lumină, acum întuneric s-a făcut. Căci cine este ca Dumnezeu?”. Și astfel s-a întocmit soborul îngerilor, în frunte fiind ales

rului. Tradiția creștină spune că tot el a fost îngerul care, în veșmânt alb, a răsturnat piatra de pe mormântul lui Iisus Hristos și tot el a fost cel care a dat mironosițelor vestea Învierii.

Biserica lui Hristos a hotărât să prăznuiască în fiecare an, la 8 noiembrie, Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil și să cheme darul și ajutorul amândurora, rugându-i ca, prin mijlocirea și rugăciunile lor, în veacul de acum să aflăm izbăvire de rele, iar în cel ce va să fie să ne învrednicim bucuriei și împărăției cerești.

GHID INTERNET

Găzduirea website-ului

Dacă îți construiești site-ul pe alt computer decât cel personal, de exemplu la bibliotecă sau într-un Internet-café, va trebui să găsești o soluție de găzduire gratuită pe Internet. Există mai multe companii care oferă găzduire gratuită, acoperindu-și costurile prin afișarea de reclame. De obicei, acestea apar fie ca bannere în partea de sus a paginii tale, fie ca o fereastră pop-up pe care o poți închide.

Dintre companiile care oferă spațiu de web gratuit amintim pe Geocities (acum membră a rețelei Yahoo), Angelfire și Tripod (acum membră a rețelei Lycos). Site-urile lor oferă și asistență în construirea unei pagini web cu ajutorul șabloanelor predefinite, dar poți încărca pe net și site-ul conceput în întregime de tine.

Pentru a folosi facilitățile oferite de aceste companii va trebui să te înscrii ca membru. O poți face repede și ușor vizitându-le site-ul.

Serviciile de găzduire

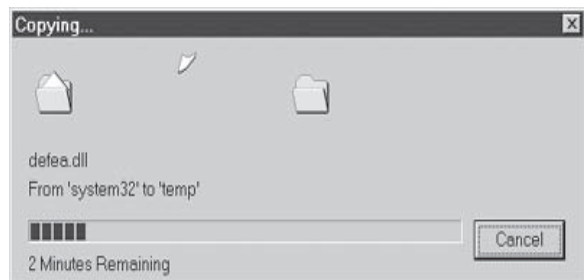
Serviciile unora dintre companii sunt valabile la nivel mondial, altele au pagini diferite pentru SUA, Marea Britanie și alte țări. În acest fel pot oferi mai multe nume de domeniu, de vreme ce același nume poate fi folosit cu terminații naționale diferite, în țări diferite.

Extensiile Frontpage

Cel mai simplu mod de a publica un website făcut în FrontPage e cu ajutorul comenzii Publish Web... din meniul File. În acest scop, ai nevoie de o companie de găzduire ale cărei servicii includ suportul pentru extensiile FrontPage sau, altfel zis, care are instalate pe server aceste extensii. Astfel e posibil ca anumite elemente de pe site-ul tău să nu funcționeze. Lucrul acesta e valabil pentru majoritatea componentelor interactive (de exemplu, contorul de vizitatori și formularele). De asemenea, dacă extensiile sunt instalate pe server, atunci îți va fi mult mai ușor să editezi site-ul mai târziu cu FrontPage deoarece, când încarci pe net paginile refăcute, FrontPage va compara versiunea refăcută cu cea originală și va actualiza link-urile după cum e nevoie. Dacă deschizi din FrontPage File - Publish Web... WPP's, te vei conecta la o pagină de pe site-ul Microsoft pe care vei putea găsi o listă a furnizorilor de servicii de găzduire care oferă suport pentru extensiile FrontPage. Dacă locuiești în afara Americii de Nord, apasă pe legătura Locate an International WPP. Majoritatea companiilor listate aici oferă contra cost găzduirea site-ului, dar unele o fac pe gratis.

Ce să fac dacă ISP-ul meu nu oferă suport pentru extensiile FrontPage?

Vei putea să-ți încarci fără probleme site-ul dar va trebui să te asiguri că nu conține nici un element interactiv (contor de vizitatori, formulate etc.). Ca să-ți încarci site-ul va trebui să folosești metoda FTP (File Transfer Protocol), despre care vei putea citi în serialul următor.

Cei 7 ani
de acasă

În excursii, în tren și în avion

În excursii

În excursii mergem ca să ne recreem, să ne bucurăm de soare, de aer, de natură, să vedem locuri necunoscute, să vizităm diverse obiective istorice, de cultură, turistice. Așadar, veselie, bucuria și buna-dispoziție trebuie să ne însoțească în fiecare clipă.

Pregătirea de plecare:

★ Luăm cu noi haine și încălțăminte cât mai comode.

★ Vom alege o ținută cât mai sportivă, adecvată anotimpului.

★ În funcție de durata excursiei stabilim ce va conține bagajul. Obligativ vom lua obiectele de igienă personală: săpun, periuță de dinți, pieptene, prosop etc. Ne luăm strictul necesar.

★ Verificăm dacă am luat tot ce ne trebuie.

În timpul excursiei:

★ În excursie avem grijă să nu lăsăm gunoaie în pădure, pe plajă, în parcuri.

★ Nu ne scriem numele pe stânci sau pe scoarțele copacilor.

★ Nu facem focul în pădure.

★ Când vizităm un muzeu, o casă memorială sau un alt obiectiv similar, nu atingem exponatele, nu vorbim tare. Dacă avem întrebări, i le adresăm politicos ghidului.

★ În cabană sau la hotel ne comportăm ca acasă, în sensul că: păstrăm ordinea și curățenia, avem grijă să nu producem stricăciuni, respectăm indicațiile recepționarului.

În tren

★ Dacă avem întâlnire cu grupul în gară, suntem punctuali. Este bine să ajungem în gară cu circa 15-20 de minute înainte de plecarea trenului, cu condiția de a avea biletele deja cumpărate. Dacă nu avem bilete, trebuie să venim în gară cu circa o oră înainte de plecarea trenului.

★ Ne așezăm bagajele astfel încât să ocupe cât

mai puțin loc. Bagajele se așează în locurile special amenajate de deasupra scaunelor.

★ În compartiment se salută persoanele prezente.

★ Nu insistăm să intrăm în vorbă cu persoanele necunoscute din compartiment.

★ Nu ne descălțăm, nu punem picioarele pe banchetă.

★ Cerem permisiunea celor din compartiment pentru închiderea și deschiderea ferestrei, a ușii, a unui aparat de radio etc. Ne supunem voinței majorității.

★ Este bine să evităm să mâncăm în compartiment, dacă sunt persoane necunoscute de față.

★ La părăsirea compartimentului, salutăm.

În avion

★ Dacă plecăm undeva cu avionul trebuie să ajungem la aeroport cu aproximativ două ore înaintea decolării avionului, pentru că iau mult timp formalitățile de îmbarcare.

★ În avion, salutăm stewardesele care ne întâmpină la urcarea în avion.

★ Dacă nu știm cum sunt numerotate locurile, rugăm o stewardesă să ne arate unde se află locul nostru, arătându-i biletul de avion.

★ Ne așezăm pe locul pe care îl avem trecut în bilet.

Dacă, din greșală, ne-am așezat pe un alt loc și un alt pasager ne cere să-l eliberăm, nu începem să ne certăm cu acesta. Ne cerem scuze pentru încurcătura produsă, ne ridicăm și mergem la locul nostru.

★ Bagajul de mână se poate așeza sub scaun sau în spațiul pentru bagaje de deasupra scaunului. Dacă stewardesa ne dă alte indicații privind așezarea bagajelor, le respectăm.

★ De asemenea, respectăm indicațiile stewardeselor privind: prinderea centurii de siguranță și poziția spătarului de la scaun. Nu refuzăm bomboanele cu care (în cazul unor companii de transport aerian) suntem serviți la decolarea și aterizarea avionului. Acestea se oferă pasagerilor pentru a-i ajuta să suporte mai bine decolarea și aterizarea.

★ Dacă în timpul zborului ni se oferă mâncare și băutură, consumăm atât cât avem nevoie. Dacă nu dorim nimic, refuzăm politicos. Dacă acceptăm să mâncăm ori să bem ceva, în niciun caz nu vom lua ca „amintire” tacâmurile, paharele sau pliculețele cu zahăr. Nici mâncarea rămasă nu o luăm „la pachet”. Totul rămâne în tavă și se înapoiază stewardesei când vine să strângă masa.

★ La coborârea din avion, salutăm stewardesele care stau în ușa avionului.

Eveniment cald într-o zi ploioasă

Nu demult, spre sfârșitul lunii octombrie, pe o zi mohorâtă, am vizitat școala românească din Bătania, după bunul meu obicei de când sunt profesor în pensie, pardon, în retragere. Îmi văd colegii, copiii și mai aud câte ceva. Era deja după masă și așteptam să fie doar câțiva pe acolo. Dar nu! Cum am intrat m-am și pomenit cu o forfotă neobișnuită. Copii veseli cunoscuți și necunoscuți au umplut o sală cu o viață rară. Nu era oră de curs, ci o întâlnire prietenească între elevii unei școli arădene și școlarii din Bătania. După cum am aflat de la doamna director *Iulia Olteanu*, aceasta este o legă-

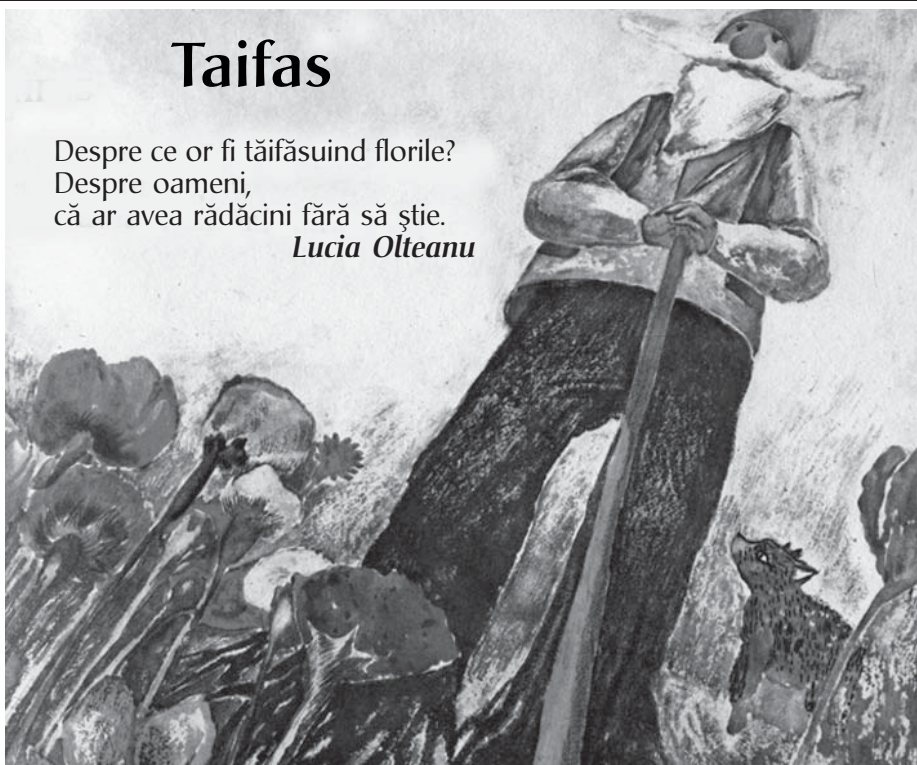
tură începută cu mulți ani în urmă cu Liceul Pedagogic „Vasile Goldiș” din Arad. Atât băștăniile cât și oșpeții din Arad se întâlneau cu dansuri, cântece și jocuri. Pe fețele îmbujorate ale copiilor nici urmă că vremea de afară e tristă... Așa da! Așa mai învață și copiii noștri să vorbească românește, căci se leagă prietenii între ei. Și în 15 noiembrie arădenii vor fi gazdele băștăniilor! Și unde mai pui că și colegii află ceva unul de la altul pe tărâm pedagogic, nu-i așa? Deci tradiția continuă, iar eu m-am întors acasă mulțumit de cele văzute.

Alecu Rusneac,
profesor pensionar

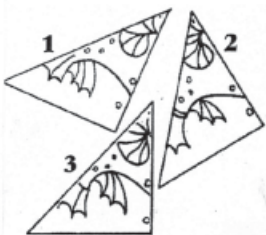
Taifas

Despre ce or fi tăifăsuind florile?
Despre oameni,
că ar avea rădăcini fără să știe.

Lucia Olteanu

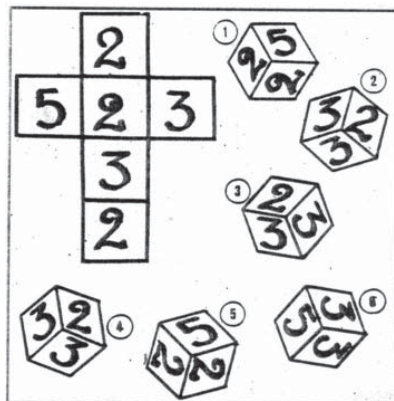

JOCURI GEOMETRICE

1) Care triunghi se poate așeza în locul semnelui de întrebare?

2) Care cub este desfăcut în figura alăturată?

Rezolvare:

1) Triunghiul: 3
2) Cubul: 3

Ana Crișan

Știați că...?

❑ Omul poate distinge câteva mii de mirosuri, în schimb, câinele poate deosebi circa 500 de mii de mirosuri. Câinele este campion al simțului olfactiv.

❑ Scrierea chinezească are circa 60.000 de caractere (chinezești) dintre care, doar 6000-8000 sunt frecvent utilizate.

❑ Irisul ochiului drept reflectă starea generală a sănătății corpului uman, precum și starea ficatului și a vezicii biliare iar în irisul ochiului stâng se citește starea inimii, a pancreasului și a splinei?

❑ Oceanul planetar conține între altele și aur care, adunat la un loc ar face lingouri în greutate totală de 8 miliarde de tone?

❑ Cel mai vechi tunel rutier din lume a fost construit în anul 39 î.e.n., de romani, pe șoseaua Neapole?

❑ Balenele albastre sunt cele mai mari dintre toate animalele? Au lungimea până la 27 m, fiind mai mari ca oricare dintre dinozauri.

❑ Rechinii sunt animalele cu falca cea mai puternică? Un rechin mușcă cu o forță de o sută de ori mai mare ca a noastră.

❑ Rechinii sunt atât de bine adaptați mediului încât abia s-au schimbat în ultimii 150 milioane ani?

❑ Rechinul alb mare este prădătorul cel mai mare al pământului? Poate crește până la 11 metri și o greutate de cinci ori mai mare decât a unui leu.

❑ Două treimi din creierul rechinului este dedicat simțului său cel mai puternic -simțul mirosului?

❑ Urșii polari sunt cei mai mari prădători terestrii? Ei sunt singurele animale care vânează oameni.

❑ Zona Kinosota-Leifur din jurul lacului Manitoba este habitatul periclitat al ciocănitorei cu cap roșu și al ciocănitorei negre moțate?

❑ Inima păsării-colibri bate de 600 de ori pe minut dacă aceasta este activă? În timp ce pasărea se odihnește (până la 8 ore pe zi), încetinește însă la 50 de bătăi pe minut.

❑ Șoimii călători sunt animalele cele mai rapide din lume? Ei pot atinge viteze de 200 km/oră, după un picaj de 300 m.

❑ Cel mai mic liliac trăiește în sud-vestul Thailan-dei și anvergura aripilor acestei specii este de circa 15 cm?

❑ Un sfert din toți peștii de apă sărată trăiesc în jurul recifelor de corali? Recifele acoperă 0.02 % din oceanele noastre.

❑ În 1512 Nicolaus Copernicus a stabilit ca soarele este centrul sistemului solar?

❑ La o oră după deces, corpul se răcește cu 3 grade Fahrenheit? După aceea temperatura scade cu un grad pe oră.

❑ Pe tot globul există 1511 vulcani activi? Kilauea în Hawaii scupă zilnic lava suficientă pentru a pava 20 mile de drum.

❑ Peste 56 milioane oameni au murit în timpul celui de al Doilea Război Mondial? Acesta este echivalent cu întreaga populație a Insulelor Britanice.

❑ Procesul de mumificare era realizat în Egiptul Antic în 70 de zile?

Promovarea artei contemporane românești în Europa

Interviu cu Aurelia Tudor, mezeograf din București

Expoziția „Puterea focului”, itinerantă în cinci țări din Europa, pe un traseu cultural prestigios, a avut ca purtători de cuvânt ai artei plastice contemporane lutul și metalul. Despre turneul acestei expoziții și despre obiectele expuse zilele trecute la Julia, am stat de vorbă cu coordonatoarea expoziției, Aurelia Tudor, muzeograf la Muzeul Național al Satului din București.

– Expozițiile s-au derulat în parteneriat cu colaboratorii noștri din Italia, Franța, Spania, Germania și acum aici, la Julia, cu Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, iar ultima expoziție va fi la București. Expoziția aceasta va cuprinde toate obiectele pe care le-am purtat prin Europa, plus filmul acestor evenimente.

– Pe ce criterii și cum au fost alese piesele expuse?

– Obiectele aparțin artiștilor, atât a artiștilor populari cât și artiștilor plastici pe următoarele criterii: obiecte din lut care să prezinte forma artistică, este vorba de ceramica decorativă de Baia Mare și obiecte care să păstreze forma, culoarea, utilitatea celor de acum câteva sute de ani. E vorba de ceramica din Caraș-Severin pe care o avem ca ceramică uzuală, dar deosebit de elegantă. Avem și o parte de ceramică realizată de artiștii plastici, care sunt apropiate ca formă sau ca idee de cele realizate de meșterii sârbi. Obiectele din metal sunt pe de o parte cele realizate cu o tematică legată de satul românesc sau de peisaj, sau cu tematici apropiate de trecutul istoric al românilor.

– Care dintre cele cinci expoziții credeți că au avut mai mare succes și unde au fost apreciate mai mult sau mai puțin aceste piese contemporane?

– Nu știu dacă a avut undeva un mai mare sau mai mic succes. A fost foarte interesant, pentru că spațiile au fost total diferite, iar obiectele au fost aceleași. Numai că modalitățile de expunere au trebuit să se muleze puțin pe spațiul oferit și pe publicul țintă. În Franța a fost foarte interesant, pentru că acel castel cu pricina este un mediu cultural, acolo sunt

atelieri ale artiștilor din întreaga lume, și și-au găsit locul foarte bine în peisajul de acolo. În Italia am

fast într-o galerie de artă din mijlocul Romei și li s-a părut foarte interesantă asocierea între obiecte ale unor artiști plastici consacrați, de altfel lucrări de artă, și obiecte de artă tradițională. Aici au fost foarte încântați de calitatea pieselor lucrute atât de olari cât și de meșterii sârbi care prelucresc fierul. În Spania a fost o provocare și mai mare, pentru că spațiul era vast, într-un teatru ultramodern de bronz și sticlă, iar piesele noastre fragile, delicate, pe moment păreau că nu-și găsesc locul. Dar expoziția a fost deosebit de apreciată prin ineditul ei. În Germania expoziția a fost găzduită de

Ambasada României la Berlin într-un spațiu oficial. A fost îndrăgită tare mai ales de turiștii americani care au trecut pragul ambasadei noastre și a avut un foarte mare succes de Ziua Armatei Române, la întâlnirea tuturor condamnaților și reprezentanților militari din Europa. Și apoi am ajuns acum aici, unde cu siguranță ne simțim ca

acasă, pentru că este mai ușor să comunicăm cu oamenii, cu toate că nu am avut niciunde probleme de limbă, dar este mai ușor să comunicăm în limba ta, pe românește.

– După întoarcerea în țară și expunerea acestor piese și în România, care va fi soarta acestora?

– Trebuie să ne întoarcem în România la începutul săptămânii următoare, la București. La ultima expunere, pe lângă obiectele pe care le-am itinerat în întreaga Europă, o să avem și filmul acestor evenimente cu lucrurile plăcute sau mai puțin plăcute, cele legate de vernisaj, de transport și de diferite momente ale turneului nostru. Câteva dintre obiectele expuse vor fi donate muzeelor și partenerilor organizatori. Pornind de la faptul că baza Europei a fost una de natură culturală, Muzeul „Dimitrie Gusti” speră prin acest itinerariu să obțină cooperări internaționale pe viitor și acțiuni culturale care să promoveze arta contemporană. A.L. Butar

APEL Fotografia, moștenire de familie

Istoria unei comunități în imagini. În albumul fiecărei familii românești există fotografii cu copii, cu familii, cu cătane, cu lucrările de pe câmp, cu minunatele noastre dansuri populare etc. Toate acestea fac parte din patrimoniul cultural material al românilor din Ungaria, un patrimoniu care stă ascuns.

Muzeul Erkel Ferenc din Julia și Editura Noi lansează un apel în rândul românilor din Ungaria de a contribui la îmbogățirea colecției de fotografii vechi despre comunitatea românească din această țară, de a scoate la lumină aceste valori.

Așteptăm să ne trimiteți fotografiile pe adresa Editurii Noi (Julia, strada Gh. Doja nr. 8), cu toate informațiile pe care le aveți despre aceste poze. Ele vor fi scanate, introduse într-o bază de date, după care se vor înapoia.

Cele mai interesante fotografii vor fi publicate în săptămânalul „Foaia românească”, cu toate informațiile legate de familia de la care provine. Se planuiește, ca din materialul adunat să se realizeze o expoziție, la care să fie invitați toți cei care au contribuit la scoaterea la lumină a acestor valori ale naționalității române din Ungaria.

Fotodocumentar

Păstrătorii de tradiții din Micherechi,
la concursul „Cine ce știe?”
(Fotografie din arhiva „Foi noastre”)

„E inacceptabil ca cei care ne reprezintă să nu știe românește!”

Interviu cu Gheorghe Gros din Bichișciaba

Două apropouri au prilejuit realizarea următorului interviu. Primul, că domnul *Gheorghe Gros* a împlinit recent vârsta de 60 de ani și a devenit pensionar, iar al doilea motiv este că dumnealui îndeplinește de câteva luni și funcția de președinte al Autogovernării Românești din județul Bichiș.

– Vă rugăm să ne împărtășiți, în primul rând, câteva gânduri despre viață și cariera Dvs.

– M-am născut în 1947, sunt tată a doi băieți, care sunt deja adulți. Soția mea este pensionară, dar fiind profesoară, conduce în continuare secțiunea adultă a unui liceu profesional. Baccalaureatul l-am obținut la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula. În anul 1965 am fost coleg de clasă cu artistul Ștefan Oroian, cu profesorii Maria Gôrbedi și Nicolae Luțai, colegi de care și astăzi sunt mândru. Ca diriginte l-am avut pe domnul Király Sándor, care în timpul respectiv a fost considerat ca profesor reformist, văzut și invidiat prin prisma noastră și azi din cauza noilor modalități de educare aplicată. L-am avut ca profesor și pe actualul coleg deputat, domnul Gheorghe Marc, care deține de mai bine de 40 de ani diferite atribuții și funcții de conducere în cadrul minorității noastre. Este un om excelent, care și-a consacrat viața întreagă pentru români, pentru naționalitatea română. În anul 1971 am obținut diploma de inginer mecanic. Primul loc de muncă l-am avut la Întreprinderea Körös Volán, unde ca începător am străbătut și eu toate treptele de ierarhie, începând ca și tehnolog, conducător tehnic și apoi șef de birou. De aici, în anul 1986 m-am transferat la Întreprinderea de Reparații Auto din Bichișciaba, unde am îndeplinit funcția de inginer șef. În urmă cu câțiva ani, în vara anului 1992 am participat și am câștigat concursul publicat pentru ocuparea postului de inginer șef al Direcției de Drumuri, funcția pe care am deținut-o până la pensionarea mea din data de 2 iunie a.c. Adică, în întreaga mea carieră m-am ocupat de întreținere și reparare auto.

– În decursul anilor precedenți poate nu a trecut nici unul în care să nu fiți

implicat într-o măsură sau alta, fie vorba de muncă socială, voluntară sau mobilizări în diferite alte activități de servicii secundare...

– Da, timp de 15 ani, între 1979–1996 am fost secretarul Asociației Circulației Științifice Județene. Momentan sunt membru pe viață al asociației. Ani în șir am participat în munca consiliului de prevenire a accidentelor. În continuu am lucrat în domeniul circulației, am predat și la Liceul Industrial „Kemény Gábor”. Desfășor o activitate de mai bine de 25 de ani ca și expert tehnic, atât pentru chemări adresate din partea organelor de stat, cât și pentru organizații private.

– În cariera Dvs. de până acum a avut un rol însemnat ajutarea securității de circulație, dezvoltarea și cultivarea ei conștientă. Dar pe lângă acestea ați depus o muncă însemnată în interesul românilor din țară, în cadrul acesteia în interesul minorității române din Bichișciaba. Cum se înfăptuiește acest lucru în Bichișciaba, unde ponderea în procent a românilor este mică?

– A fi în minoritate pesete tot este greu. Și totuși trebuie să facem diferență între cei care trăiesc într-un mediu însemnat de români, ca de exemplu la Micherechi sau Chitighaz. Autogovernările românești, care activează în asemenea localități, trebuie să satisfacă și un rol de punte între români și maghiari. Noi, nu numai pentru comunitatea română suntem răspunzători, ci avem idei și gânduri de spus și pentru maghiarii și slovacii cu care trăim împreună. Întrucât autogovernările, în afară de a fi organe de reprezentanță a scopurilor și directivelor specifice ale comunității române, au o contribuție însemnată și în soluționarea problemelor de nivel orășenesc. Contribuim la organizarea activităților culturale și spor-

tive ale orașului (Seratele Orășenești, Supermaratonul Bichișciaba–Arad–Bichișciaba, Festivalul Cârnațului, Festivalul Fanfarelor Zenit etc.) în așa fel să fim împreună eficace, dar totodată să ne putem menține identitatea noastră proprie.

– De-a lungul mai multor ani ați făcut parte din conducerea Autogovernării pe Țară a Românilor. O perioadă mai scurtă ați activat și ca vicepreședinte. Cum vă amintiți despre această perioadă?

– Am constatat că românii din Ungaria sunt într-o fază a pierderii limbii materne și trebuie să depunem un efort însemnat pentru ameliorarea acestui proces. Din păcate, gradul de asimilare lingvistică a naționalității noastre este atât de mare, încât mulți nu vorbesc și mulți nici nu înțeleg limba română.

– Credeți că ședințele și activitățile noastre vor mai putea fi ținute în limba română?

– Eu cred că toți cei care știm românește, și dacă nu vorbim chiar perfect limba literară, trebuie să ne străduim să dăm exemplu și să nu ne fie rușine să vorbim niciodată, niciunde în limba noastră maternă. Problema cea mai mare însă aceea este că pătrund în rândurile noastre tot mai multe persoane, care nu au nici o legătură cu românii, nu cunosc sub nici o formă limba română. Ei cu siguranță se bucură că ședințele noastre decurg în limba maghiară. Nu sunt lingvist și nici nu mă bag să critic unii reprezentanți ai noștri, dar cred că este o cerință elementară ca să știe să comunice oricând, în orice împrejurări cu conducerea din România. E inacceptabil ca cei care ne reprezintă să nu știe românește! Ar fi o cerință reală, de exemplu, ca șefii de la AȚRU să învețe de la liderii ungarilor din România, cum trebuie menținută legătura cu țara-mamă și cum trebuie impusă voința de interes. UDMR-ul a reușit ca maghiarii din România să fie în continuu privilegiați cu interes și anual să obțină zeci de miliarde de forinți pentru interesul co-

munității. Știu că noi suntem mult mai puțini, totuși aptitudinea noastră de a stârni interes este egal cu zero. Nu știm să facem lobby, astfel nu am putut obține să fim băgați în seamă de către guvernul român.

– Dacă așa de bine vedeți problema, de ce nu ați reușit totuși să faceți nimic când ați făcut parte din conducerea AȚRU?

– Pur și simplu, pentru că am fost singur, „opozitia” de o singură persoană. Nu am avut parteneri, fiindcă și Dvs. știți din cine s-a compus prezidiul. Fosta conducere nici pe comisii de resort nu s-a sprijinit, de pildă, la materialele scrise depuse de către mine, ca și fostul președinte al comisiei cu probleme externe, nimeni nu a reacționat. Mi s-a părut, că suntem pe acolo numai ca să ocupăm locurile.

– Acum nu mai faceți parte din conducerea AȚRU. Poate aceasta este și „răspłata” pentru că ați fost în „opozitie” și nu v-ați aliniat cu ei?

– Cu siguranță. Am ajuns însă să fiu președinte al Autogovernării Românești a Județului Bichiș, care acum s-a înființat pentru prima dată, însă și aceasta funcționează exact ca o autogovernare locală, din aceeași sumă de bani, adică 640 mii de forinți. Problema este că forurile centrale tratează problemele minorităților numai cu autogovernările pe țăară, iar aceștia nu fac nici un lobby nici pentru autogovernări-

le locale, nici cele județene, precum nici pentru restul instituțiilor minoritare. Nu este bine așa! M-am adresat într-o scrisoare secretarului de stat Gémesi Ferenc și tocmai asta am cerut, ca în toate problemele care sunt legate de noi, să fim și noi întrebați. Noi nu suntem reprezentați de autogovernarea pe țăară, nu suntem cu ei în legături operative. Nu simțim aceea grijă care ar fi dorită și necesară ca să putem efectua o activitate normală. Dar dacă această autogovernare își permite acel lux ca să se îngrijească numai de siguranța ei, de propriile interese, atunci să nu ne mirăm de faptul că în continuu este supusă diferitelor atacuri.

– Se închid școli, scade numărul persoanelor care își asumă apartenența la neamul românesc, nu știm să vorbim în limba română, etc., toate acestea nu reflectă o viziune bună pentru conducătorilor noștri...

– Tocmai din această cauză ar trebui să lucrăm uniți, independent de faptul că cine pe ce parte stă... Noi, la autogovernarea județeană, preconizăm și dorim să construim un sistem cât mai larg cu cei care fac mult pentru românii din țară. Asemenea legătură ar putea fi cu instituțiile de învățământ din România, mass-media, camerele de comerț, organizații civile, etc. Toate acestea numai printr-o gândire comună, prin căutări de compromisuri vom putea îndeplini.

A.L.B.

Andrei Mureșanu și al său răsunet

Andrei Mureșanu s-a născut la Bistrița pe 16 noiembrie 1816, într-o familie de mică burghezie transilvăneană și încetează din viață la Brașov, în 24 octombrie 1863. Aparținând generației pașoptiste, institutorul și apoi profesorul Andrei Mureșanu a ajuns, prin studii și observație nemijlocită, la o bună

cunoaștere a istoriei, în special a Transilvaniei. A participat activ la Revoluția de la 1848 din Transilvania și a scris relativ puțin. Ca poet a debutat cu versuri romantice, evocând gloriile trecutului. A evoluat apoi spre poezia satirică, iar la maturitate și-a ilustrat vocația pentru versul cu mesaj patriotic. La 1848, poezia sa „Un răsunet”, răspândită repede și sub titlul Deșteaptă-te române și cântată pe o melodie de Anton Pann, a devenit marșul revoluționarilor români, începând din ianuarie 1990, este imnul de stat al României și, timp de câțiva ani a fost și imnul de stat al Republicii Moldova. Figura și activitatea lui A. Mureșanu, care, sub înfățișarea unui poet romantic, devine erou al unor poeme eminesciene de tinerețe, au inspirat, fără îndoială, și unele accente de critică socială în poezia lui Eminescu.

Mintea

*Te măresc ființă fără de-nceput
Pentru tot ce vede ochiul meu sub soare,
Pentru tot ce dreață-ți sântă a făcut,
De la om și feară, până l-acea floare,
Carea vegetează numai un minut!*

*Ce mă face însă, ca să te ador
Este mintea, Doamne, care-mi strălucește,
Ca și un luceafăr, în al nopții nuor,
Și-n vuietul lumii blând mă însoțește,
De când văd lumina, și până când mor!*

*Ea-mi conduce pașii, să mă pot feri
De leu și de tigrul, care varsă sânge,
De foc și de apă, ce m-ar nimici;
Ea mă luminează ca să știu resfrânge
Cursele dușmane, verunde vor fi.*

*Ea departă ceața de la ochiul meu,
Ca să nu amestec credința deșartă
Cu credința dreaptă, într-un Dumnezeu
Care o propuse simplu fără ceartă
Ca la frați din fire, însuși fiul său.*

*Seculi se-nchinase genul omenesc
Soarelui și lunei, stelelor pompoase,
Până când să vie dascălul ceresc
Ce prin suferirea morții glorioase
A plantat în lume spirit creștinesc.*

*În deșert se-ncearcă ai nopții argați
Să revarsă umbră în loc de lumină,
Ură-n loc de pace între fii și frați
Ale lor cuvinte nu prind rădăcină
Căci nu ies din inimi, ci din crieri stricați.*

*Te măresc ființă fără de finit
Pentru-acea scânteie, ce-i zic conștiință,
Carea greu mă mustră de-am păcătuit,
Și mă desfătează cu bunăvoință,
De-am făcut dreptate celui asupra!*

O privire peste lume

*Deșert e tot ce vede semețul ochi supt soare
Și nu e fericire deplină pre pământ;
Un vis e ce-amăgește ființa muritoare
Din oara când se naște și până la mormânt!*

*Văzutu-s-a om cândva să zică l-a sa moarte:
„Mă duc cu bucurie, c-am fost și-s fericit”?
Un rege-a stat în lume, a cărui rară soarte
La altul în natură cu greu a mai zâmbit;*

*Și iată că el singur a scris cu-amărăciune,
Târât de-a lumii valuri, ce turbă ne-ncetat:
„Nimic supt cer statornic, ci tot deșărtăciune,
Deplină fericire supt soare n-am aflat!”*

*Un tată se silește s-adune-averi în lume
Încungiură oceanuri cu mii nefericiri,
Când fiu-i se răsfată văzând că are sume
Ce pot să corespundă la oarbe-le-i simțiri!*

*Un jude calcă legea, cu scop să mulțamească
Desfrăul unei patimi de care-i subjugat;
În urmă dă prinoase, cu scop să amuțească
Simțirea conștiinței ce-l mustră ne-ncetat.*

*Un trântor sugă mierea ce crudele albine,
Zburând în armonie mai multe zeci de mii,
Adună dimineața, în oarele senine,
Când soarele străluce pe verzile câmpii.*

*Fățarnicul să-nchină cu buzele pătate,
Iar inima-i vicleană gonește mijlociri
Să guste-n răsfățare-și ce altor nu-s iertate,
Să-nearce pe săracul cu mii de asupriri.*

*În gura-i pângărită de false jurăminte,
Bucată neiertată de lege n-a intrat,
Iar vorbe necurate, ocări de lucruri sante,
Ca ploaia primăverii din rostu-i au zburat.*

*Deșert e dar ce vede semețul ochi sub soare,
Și nu e fericire deplină pre pământ;
Un vis e ce-amăgește ființa muritoare
Din oara când se naște și până la mormânt!*
(1845)

Simpatie de la Viena

*Spune-mi, mamă, ce să fie,
Ce mă trage-așa cumplit,
Cât abea aștept să vie,
Ceasul care e menit,
Ca să-mi treacă pe-nainte
În pas bine regulat
Cavalerul cel cuminte
De ostași încunjurat.*

*Ah, mamă, sunt vulnerată
D-o săgeată care-n veac
Va sta-n inimă vibrată,
Și s-o vindec nu am leac.
Mă usc, mamă, pe picioare,
De mă culc, de stau sau șed,
Nicăiri n-aflu răcoare
Ceas bun, sau minut nu văd.*

*Ce te prinde dar mirare,
Măiculiță, când mă vezi,
Că mă scol de la mâncare
Numai ca să mă așez*

*Vizavi cu-a lui ședere
Ochii mei în ochii lui,
Să-l descriu după plăcere,
Când altă scăpare nu-i.*

*De mă duc la promenadă,
Ochii-mi zboară-n sus și-n jos,
La surori fac semn să șadă,
Și-ntorcându-mă dau dos,
Fac pasuri înduplecate
Cu scop ca să-l întâlnesc,
De-aș merge chiar și-n cetate
P-acela care-l doresc.*

*Bate ora, una, două,
Bate, c-încă n-a sosit;
Bate două peste nouă
Aud marșul, a venit!
Să gătim în ceea casă,
Azi e marți, azi vine el
Pune-ți lucrul tău pe masă,
Azi vine cel tinerel.*
(1839)

Cele mai scumpe lucruri din lume

Cel mai scump pliculeț de ceai

Au fost nevoie de trei luni pentru ca realizatorii de bijuterii să realizeze acest pliculeț de ceai. Și asta pentru că el este împodobit cu 280 de diamante. Evident că cei care au creat cel mai scump plic de ceai din lume sunt englezi, iar inovația vine de la casa de bijuterii Boodles, pentru a marca 75 de ani de activitate.

Cel mai scump stilou

Compania elvețiană Caran d'Arche a realizat „La Modernista Diamonds”, un stilou care s-a găsit la Harrods, Londra, pentru 265.000\$. Realizat în memoria arhitectului Antonio Gaudi, instrumentul realizat din argint și păstrat în toc de lemn de trandafir, are o peniță din aur de 18 carate și este împodobit cu 5072 de diamante și 96 de rubine.

Cel mai scump parfum

La un preț de 47.500 de lire sterline este, într-adevăr cel mai scump parfum din lume. Și, într-adevăr, esențele prețioase se păstrează în sticlute mici. Parfumul a fost creat de către renumitul Arthur Burnham și este păstrat într-o sticlută realizată din platină, aur de 24 de carate și împodobită cu rubine și diamante.

Cel mai scump telefon

Peter Aloisson, cel care a realizat telefoanele acoperite cu aur și diamante este responsabil cu realizarea celui mai scump telefon din toate timpurile. Aparatul costă mai mult decât un BMW seria 3, decapotabil sau chiar un Jaguar. Telefonul este împodobit cu 1200 de diamante, iar tastele sale sunt din aur de 18 carate. Aparatul este apreciat la 28.000 de lire sterline.

Cel mai scump ceas

Unul dintre cele mai complicate mecanisme de măsurare a timpului este, totodată și cel mai scump ceas din lume. Adunând 24 de funcții diferite, ceasul a fost apreciat la 11 milioane de dolari, este unul de buzunar și realizat din aur.

Cele mai scumpe sandale

Cele mai scumpe sandale din lume se găsesc spre vânzare în Londra, la magazinul Harrods. Au fost realizate de către Stuart Weitzman și au încasat 642 de rubine. Costă nu mai puțin de 1 milion de lire sterline.

Cel mai scump cocktail

Cel mai scump cocktail din lume are, în loc de măslină, un inel cu diamante. Băutura, realizată de către Harvey Nicols, a ajuns la masa pentru care era destinată, sub escortă. Inelul este împodobit cu turmaline roz și diamante, bătute în aur de 18 carate.

Cea mai scumpă operă de artă

O capodoperă a lui Picasso pictată când acesta avea doar 24 de ani este evaluată astăzi la 104 milioane de dolari.

O lucrare de Tonitza, cea mai scumpă pictură la o licitație publică din România

Lucrarea „Studiu pentru un portret”, aparținând pictorului Nicolae Tonitza, a fost vândută duminică trecută în urma unei licitații desfășurate la Casa de licitații Monavissa cu suma record de 320.000 lei noi (preț pornire 172.000), devenind astfel „cea mai scumpă pictură vândută într-o licitație publică”, se arată într-un comunicat de presă. Prețul de pornire al lucrării a fost de 172.000 de lei.

Nicolae Tonitza (n. 13 aprilie 1886 la Bârlad, d. 26 februarie 1940 la București) a fost un pictor și un grafician român interpret al „tristețelor luxuriant colorate”.

Pictura în ulei pe carton a bătut recordul de vânzare deținut anterior de „Nud cu eșarfă galbenă” de Theodor Pallady, vândut în martie la Casa Alis cu 230.000 de lei (75.757 de euro).

Transylvania

Un nou film de Toni Gatlif

Filmul „Transylvania” al regizorului francez Toni Gatlif a avut ca titlu de lucru „Transilvania, o poveste de dragoste”, și a fost filmat la Sighișoara, Sighetu Marmăției, Cluj-Napoca, Târnăveni, Daia (comuna Apold), în anul 2005.

Povestea relatată în film este simplă. O tânără franțuzoaică, Zingarina, care în ciuda aparențelor nu este țigancă, ci o fată rebelă, se îndrăgostește de un lăutar român și e hotărâtă să vină în România în ciuda opoziției disperate a prietenei ei, Marie. Ajunsă în Transilvania într-un soi de călătorie inițiată, își întâlnește în sfârșit iubirea vieții ei pe fondul unui supra-realistic festival păgân. Între franțuzoaică și român se naște o adevărată poveste de dragoste. Filmul prezintă și realitatea românească (așa cum o văd francezii, probabil), modul de viață al ardelenilor, dar mai ales folclorul deosebit de autentic al acestor ținuturi. Români, maghiari și

țigani deopotrivă, sunt personaje cheie ale filmului lui Gatlif.

Filmul poate fi închiriat deja în videotecile din Ungaria.

Fotbal

Banatul e fruncea...

Poli Timișoara a urcat pe locul secund în Liga 1, după ce a învins cu 2-0 o echipă a Stelei revitalizată în bună măsură de sosirea lui *Marius Lăcătuș* pe banca tehnică. Bănățenii au interpretat un joc tipic de contre: au deschis scorul repede, apoi au așteptat greșeala adversarului, obligat să riște în cursa de urmărire. Bănățenii au dominat primul sfert de ceas, când au impresionat prin calitatea jocului ofensiv.

Rusici a deschis scorul în minutul 13, anunțând o seară grea pentru temuta echipă bucureșteană.

Steaua și-a reglat mecanismul de joc și a reușit să echilibreze. În prima parte, bucureștenii au trimis de două ori mingea în poarta adversă, însă golurile nu au fost validate din cauza unor infracțiuni comise în secunde premergătoare.

Nicoliță a ratat singur cu *Popa* una dintre marile ocazii ale meciului. Cealaltă

situație uriașă a Stelei a venit târziu, în minutul 75, când *Zaharia* a nimerit bara transversală.

Pe cât de atrăgător a fost jocul ofensiv al bănățenilor în debut, pe atât de pragmatic s-a dovedit după pauză – timișorenii au blocat liniile adversarului, au fragmentat jocul și au așteptat șansa de a lovi pe contraatac. Șansa care a venit în primul minut de prelungire, când *Mansour* a lovit decisiv.

Steaua, pe locul 70 în lume

Trupa antrenată de *Marius Lăcătuș* este echipa din România cel mai bine clasată în clasamentul mondial al cluburilor, dat publicității lunar de IFFHS, ocupând locul 70, cu 133,5 puncte, la egalitate cu

Urawa Red Diamonds din Japonia și Los Millionarios Bogota din Columbia. Steaua a căzut șase poziții față de clasamentul precedent. Dinamo ocupă locul 102, cu 117 puncte, urcând 28 de poziții, și este urma-

tă, pe locul 103, de Rapid, care a căzut 15 poziții și are 115,5 puncte. În clasamentul mondial al cluburilor conduce FC Sevilla, următoarea adversară a steliștilor în grupa H a Ligii Campionilor.

Handbal

Româncele,
lider de grupă

Ferencváros-Oltchim 22-32

Supercampiona Europei la handbal feminin, Oltchim Râmnicu Vâlcea, a spulberat, duminică seara, echipa maghiară Ferencváros Budapesta, cu scorul de 32-22, și rămâne singura echipă neînvingătoare din grupa D a Ligii Campionilor.

Dornice să-și asigure cât mai repede calificarea în faza superioară a celei mai importante competiții de intercluburi de pe Bătrânul Continent, handbalistele din Râmnicu Vâlcea pregătite de *Gheorghe Tadici* au debutat în forță pe terenul celor de la Ferencváros Budapesta și s-au instalat la conducere încă din primele secunde, conducând după numai șapte minute de joc cu 4-1!

Cu celebra Luminița Dinu din nou în forma deosebită, vâlcencele și-au ținut la respect adversarul și și-au conservat avantajul până spre finalul primei reprize, punctând prin mai

catoarelor. Astfel, deși a pierdut-o pentru o lună pe *Valentina Ardean-Elisei*, care va sta departe de teren din cauza unei fracturi, Oltchim reușește o nouă victorie în Liga Campionilor și se instalează în fruntea grupei D, cu punctaj maxim, fiind urmată de Viborg, care a trecut de Buducnost, cu 36-29 (20-19). În Cupa Cupelor, „U” Jolidon Cluj și Rulmentul Brașov s-au calificat în optimile de finală, clujencele reușind să treacă de gruparea austriacă Dornbirn Schoren într-o dublă manșă disputată pe teren propriu, cu scorul general de 80-42, în vreme ce elevele antrenorii *Mariana Târca* s-au impus lejer în fieful echipei elene Gas Anagennisi, cu scorul de 32-24 (19-13). Tot în optimi, dar în Challenge Cup, a urcat și HC Dunărea Brăila, care a câștigat ambele manșe disputate pe teren propriu în fața grupării bosniace

toate jucătoarele trimise pe teren, spre disperarea gazdelor, puternic susținute de peste 2000 de suporteri. Aplicând același registru tactic și după pauză, Oltchim a forțat desprinderea prin gurile de foc *Meiroșu* (7 goluri) și *Maier* (9), și a reușit să se distanțeze la o diferență liniștitoare de șapte-opt goluri când mai erau doar zece minute, fapt ce i-a permis antrenorului *Tadici* să introducă pe teren și câteva rezerve de lux, *Cherascu* și *Ivan* trecându-și numele și pe lista mar-

ZRK Ljubuski-Trgocoop, cu scorul general de 74-37, în vreme ce Tomis Constanța a făcut un pas uriaș spre faza următoare a competiției după ce a spulberat pe teren propriu team-ul elen Elpides Dramas, cu scorul de 31-18 (12-8). În Cupa EHF, fetele de la HCM Baia Mare s-au impus pe teren propriu în fața galonatei echipe Ikast Bording Elite Handbold, cu scorul de 29-26 (14-15), dar le așteaptă un retur de foc în Danemarca, pe data de 8 noiembrie.

TVR 1

Luni 12 noiembrie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Telematinal 8.00 Jurnalul TVR 9.10 Komando TVR 9.40 Cartea europeană **10.10 Faimoșii cai lipițani. Documentar** 11.00 Telesciclopedia (R) 12.00 Serial. Phil din viitor 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Fascinația zborului. Documentar 14.30 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Sănătate pentru toți! 16.40 Ne vedem la TVR! 17.40 Patrula de mediu 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Alegeri europene 2007 19.40 Film. Blues Brothers 2000 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Serial. Kojak.

Film documentar: Faimoșii cai lipițani

Marti 13 noiembrie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Telematinal 8.00 Jurnalul TVR 9.10 O dată-n viață (R) 10.45 Integrame după integrare 11.00 Profesioniști 12.00 Serial. Phil din viitor 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Fascinația zborului. Documentar 14.30 Zona digitală 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.40 Ne vedem la TVR! 17.40 Patrula de mediu 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Alegeri europene 2007. 20.45 Serial. Ultima oră 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Serial. Dr. House.

Miercuri 14 noiembrie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Telematinal 8.00 Jurnalul TVR 9.10 De ce democrația? (R) 10.45 Aventuri în lumea vie 11.00 Garantat 100% (R) 12.00 Serial. Phil din viitor 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Fascinația zborului. Documentar 14.30 Oameni ca noi (R) 15.00 Bagaj pentru Europa 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Pe ce dăm banii 16.40 Ne vedem la TVR! 17.40 Patrula de mediu 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Alegeri europene 2007. 19.45 Reflector 20.15 Poporu' zice! 20.30 Ochiul magic 21.15 Serial. Gangsteri în fustă 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. După ploaie.

Joi 15 noiembrie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Telematinal 8.00 Jurnalul TVR 9.10 Prezentul comic (R) 10.30 Ochiul magic 11.30 Reflector (R) 12.00 Serial. Phil din viitor 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Jurnalul TVR 16.40 Atunci și acum 17.30 Patrula de mediu 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Fără frontiere 20.10 De ce democrația? 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. Sateliții corupției.

Vineri 16 noiembrie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Telematinal 8.00 Jurnalul TVR 9.10 Surprize, Surprize (R) 11.45 Patrula de mediu 12.00 Serial. Phil din viitor 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 Parlamentul României 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Acces la succes 17.00 Interes general 17.40 Agendă Sibiu 2007 18.00 Jurnalul TVR 19.15 O dată-n viață 20.50 Serial. CSI-Crime și investigații 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. Splendoare americană.

Sâmbătă 17 noiembrie

6.10 Olimpiada animalelor. Documentar 7.00 Căderea împărăției 7.30 Pelerin 8.00 Desene animate 9.00 De nota... 10.00 Arca lui Noe 10.30 Cartea europeană 11.00 Rom european 11.30 Gala Oanei pentru Oamenii 12.00 Cafe-noua astrelor 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Cafe-noua astrelor 14.30 Komando TVR 15.00 Serial. Căsuța din prerie 16.00 Jurnalul TVR 16.55 Fotbal: Bulgaria-România 20.10 Surprize, surprize 21.50 Jurnalul TVR 22.10 Surprize, surprize 23.10 Film. Primăria.

Duminică 18 noiembrie

6.10 Universul credinței 7.30 Semne 8.00 Desene animate 9.00 Ghici cine câștigă? 10.00 În căutarea vinului pierdut 10.30 Viața satului 12.00 Tezaur folcloric. Festivalul Național de Folclor „Strugurele de aur”, Alba Iulia și Jidvei 2007. 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Film. Rețetă pentru dezastru 15.10 Săptămâna politică 16.10 Supermarket de divertisment 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Bastonul de mareșal 20.30 Film. George, trăsniul junglei 22.10 Film. Marea răpire 23.45 Film. Datoria.

TVR 2

Luni 12 noiembrie

6.00 Lumea azi (R) 6.30 Poftă bună! (R) 7.00 Aventurile lui Tarzan 7.30 ABC... De ce? 8.05 Liber pe contrasens (R) 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. Noi începuturi 11.35 Atenție, se cântă! 12.30 Dincolo de cântec (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.35 Serial. Elisa 18.30 Alegeri europene 2007.19.35 Dincolo de hartă 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Băiatul cu apă rece.

Marti 13 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi (R) 7.00 Serial (R) Aventurile lui Tarzan 7.30 ABC... De ce? 9.10 Tonomatul DP2 10.40 Serial. Noi începuturi 11.40 Dincolo de hartă 12.30 Medalion folcloric (R) 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.40 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.35 Serial. Elisa 19.00 Lumea de aproape 19.35 Familii în impas 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Elizabeth – regina virgină.

Miercuri 14 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi (R) 7.00 Serial. Aventurile lui Tarzan (R) 7.30 ABC... De ce? 8.05 Serial. Elisa (R) 9.10 Tonomatul DP2 10.40 Serial. Noi începuturi 11.40 Familii în impas (R) 12.30 Lumea de aproape (R) 13.30 E Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.40 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.35 Serial. Elisa 18.30 Alegeri europene 2007. 19.00 Bugetul meu 19.35 Aria 51: adevăr sau minciună. Documentar 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Jesus Christ Superstar.

Joi 15 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi (R) 7.00 Serial. Aventurile lui Tarzan (R) 7.30 ABC... De ce? 8.05 Serial. Elisa (R) 9.10 Tonomatul DP2 10.40 Serial. Noi începuturi 11.35 Documentar 12.30 Zestrea românilor (R) 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.40 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.35 Serial. Elisa 18.30 Alegeri europene 2007. 19.00 Supraviețuitorii dezaștrilor 19.35 Arena leilor 20.30 Ora de știri 21.30 Film. În pași de dans 23.35 Serial. Charlie Jade.

Vineri 16 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi (R) 7.00 Serial. Aventurile lui Tarzan 7.30 ABC... De ce? 8.00 Serial. Elisa 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. Noi începuturi 12.30 Natură și aventură (R) 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.40 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.35 Serial. Elisa 18.30 Alegeri europene 2007. 19.00 Campionatul de comedie 19.30 D'ale lui Mitică 20.30 Jurnalul TVR 21.30 Coolmea distracției 23.00 Serial. Whistler.

Sâmbătă 17 noiembrie

Pescar hoinar (R) 6.30 Bugetul meu (R) 7.00 Medalion folcloric 7.30 Megatehnicus 8.00 Via sacra. Documentar 9.00 Natură și aventură 10.00 Zoom/2. 10.35 Liber pe contrasens 11.30 Lumea azi 12.00 Atenție, se cântă! 13.00 Documentar 14.00 D'ale lui Mitică (R) 15.00 Campionatul de comedie (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Tequila și Bonetti **18.30 TVR 2 prezintă!** 19.00 Serial. Dreptul la apărare 20.00 Serial. The Jane Show 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Dincolo de viață 22.30 Film. Englezul.

Alexandra Velnici la „TVR2 prezintă”

Duminică 18 noiembrie

6.00 Documentar (R) 7.00 Dincolo de cântec 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Brașov–Petrolul 13.00 H...ora prichindeilor 14.00 Omul între soft și moft 14.25 Poftă bună! 15.00 Atlas 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Vânătorii de comori 18.35 Serial. Robin Hood 20.00 Serial. The Jane Show 20.30 Ora de știri 21.30 Viața cu bulină 22.30 Film. Gheață albastră.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

12 NOIEMBRIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

13 NOIEMBRIE, MARTI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: Moment poetic 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

14 NOIEMBRIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

15 NOIEMBRIE, JOI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

16 NOIEMBRIE, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

17 NOIEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: Teatrul radiofonic 17.20: Stele de cinci stele – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

18 NOIEMBRIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Sinteza știrilor săptămânii 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 16.55: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” (reluare) 17.25: Emisiune religioasă ortodoxă 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

14 noiembrie 2007 (mtv ora 13.00)
Reluare: 16 noiembrie 2007 (m2 ora 10.35)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

De data aceasta, camera de luat vederi a redacției românești a Televiziunii Maghiare a mers la Grădinița românească din Bătanian, care din septembrie funcționează într-o clădire renovată în totalitate. Apoi veți putea vedea unde și cum se instruiesc viitoarele educatoare specializate în limba română. La Școala Superioară Pedagogică „Tessedik Sámuel” din Szarvas învață și viitorii noștri învățători.

Realizator: Aurel Becan

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni 9.00–12.30
Marti închis
Miercuri 9.00–12.30
Joi 9.00–12.30
Vineri 9.00–12.30
Sâmbătă–duminică închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465–130
Fax: 66/465–142
Mobil: 30/635–7181

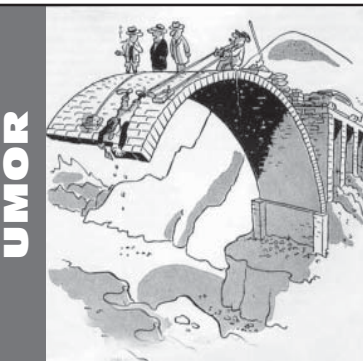
DEX
online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

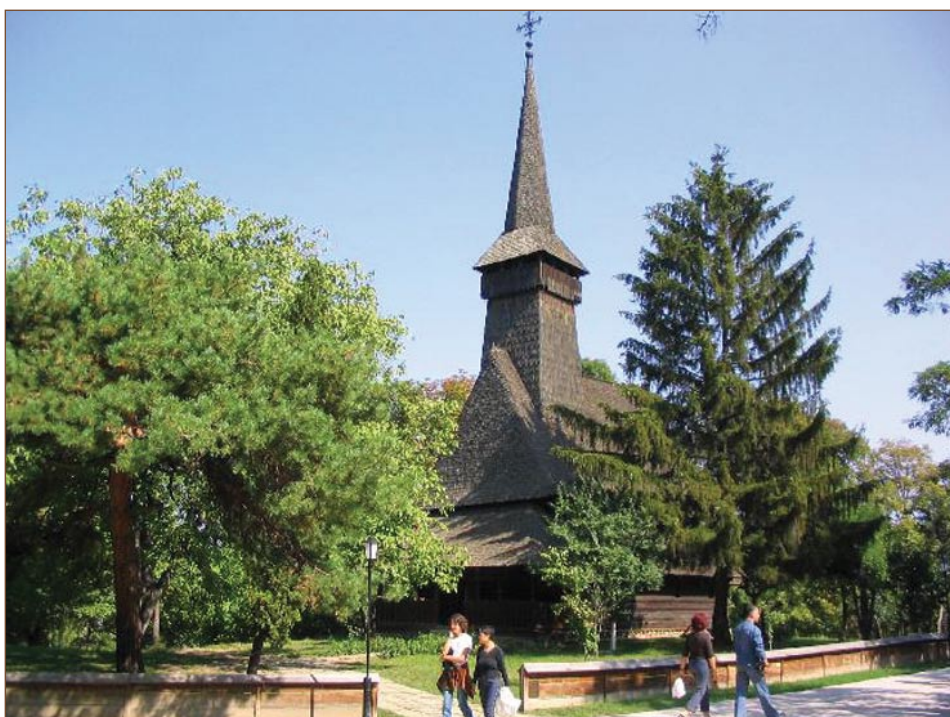

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
www.rri.ro

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

Un muzeu cât un sat

În România, încă din secolul al XIX-lea apăruse ideea organizării unui muzeu în aer liber, odată cu grija pentru conservarea artei populare. Alexandru Odobescu a participat la Expoziția Internațională din 1867 de la Paris, unde a prezentat o gospodărie țărănească.

În 1906, Alexandru Tzigara Samurcaș a transferat pentru prima dată o casă dintr-un sat în expoziția Muzeului Național de la București. Dimitrie Gusti a făcut pasul înainte și a propus înființarea Muzeului Satului. Lucrările pentru amenajarea terenului de 4.500 m au început în luna martie a anului 1936. Construcțiile selectate au fost demontate și aduse la București în 56 de vagoane de tren. Odată cu materialele de construcție au sosit și 130 de meșteri pentru a reface monumentele.

Au fost aduse 29 de gospodării, o biserică de lemn, cinci mori de vânt, o moară de apă, un teasc de ulei, o povarnă, o cherhana, o cârciumă, șase fântâni, câteva troițe și un scrânciob care însumau aproape tot ceea ce cuprinde un sat obișnuit.

Muzeul a fost deschis pentru vizitatori la data de 9 mai 1936. Concepând Muzeul Național al Satului ca un muzeu sociologic, Gusti și colaboratorii săi au dorit să le prezinte vizitatorilor realitatea, așa cum era ea trăită de țărânul român.

De aceea, Dimitrie Gusti a invitat periodic pentru a locui aici, în casele din muzeu, familii de țărani din satele de origine ale monumentelor, la început chiar pe foștii proprietari. Oamenii au venit la București cu tot ceea ce era necesar traiului, cu păsări și animale.

Urmările acestei socializări nu au întârziat însă să apară: degradarea monumentelor și a obiectelor din muzeu.

În 1940, Municipalitya Bucureștiului a hotărât să găzduiască familii de refugiați bucovineni și basarabeni care au rămas în muzeu până în 1948, perioadă în care muzeul a fost închis. A fost redeschis în 1948 de un nou director, Gheorghe Focșă, fost student al lui D. Gusti. Primul lucru pe care Gheorghe Focșă l-a făcut a fost acela de a-i evacua pe locatarii care mai rămăseseră în muzeu, pentru a preveni degradarea patrimoniului.

În anii '30, în Europa, mai existau doar două muzee în aer liber: Muzeul Skansen din Stockholm (Suedia, 1891) și Muzeul Bigdo din Lillehammer (Norvegia).

Odată cu Revoluția din decembrie 1989, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” își recapătă individualitatea, prin separarea de muzeul cu care fuzionase, actualul Muzeu al Țăranului Român. Sunt regândite și reconfigurate toate activitățile muzeului. În acest sens, a fost elaborat un program sistematic de priorități legate atât de dezvoltarea patrimoniului și acoperirea unor segmente tematice nereprezentate în expoziția permanentă în aer liber și în colecții cât și de o nouă orientare și

fundamentare a cercetării, care să asigure o bază științifică tuturor celorlalte activități ale muzeului, de inițierea și aplicarea unor proiecte coerente de pedagogie muzeală și a unor forme interactive de comunicare cu publicul.

Programele de pedagogie muzeală și toate activitățile cu publicul certifică împlinirea și exercitarea vocației Muzeului Satului de „museum vivum”, de muzeu ce valorifică într-o manieră vie și dinamică tot ceea ce este autentic și reprezentativ în cultura populară românească.

În ultimii 13 ani, Muzeul Național al Satului de la București a reușit să fie un partener activ în relația cu diferite instituții cu vocație similară cu a sa, din Europa și din alte colțuri ale lumii. Muzeul este o prezență vie în multe țări

ale lumii prin expozițiile pe care le organizează la invitația unor muzee sau pe care le deschide la centrele culturale românești din străinătate.

(Despre ultima expoziție a Muzeului Satului de la București, care a itinerat în cinci țări europene, puteți citi în pag. a 3-a.)

E.I.

